

Αριστοτέλης, *Αθηναίων Πολιτεία*, 13.1–13.5

Η πολιτική κατάσταση στην Αθήνα μετά την αναχώρηση του Σόλωνα για την Αίγυπτο

Ο Αριστοτέλης αφού αναφέρθηκε διεξοδικά στη νομοθεσία του Δράκοντα, παρουσίασε τον τρόπο με τον οποίον ο Σόλωνας προσπάθησε να αντιμετωπίσει τις κοινωνικές αναταραχές της εποχής του – αν και τελικά καμιά από τις κοινωνικές ομάδες δεν έμεινε ευχαριστημένη. Και συνεχίζει:

[13.1] Γι' αυτούς τους λόγους, λοιπόν, ο Σόλων έφυγε από την Αθήνα. Και όταν έφυγε, ενώ η πόλη βρισκόταν ακόμα σε αναταραχή, για τέσσερα χρόνια παρέμεινε ήρεμη. Τον πέμπτο χρόνο από τότε που ήταν άρχοντας ο Σόλων, δεν μπόρεσαν να εκλέξουν άρχοντα εξαιτίας της εμφύλιας διαμάχης και πέντε χρόνια αργότερα δεν μπόρεσαν να εκλέξουν άρχοντα για τον ίδιο λόγο. [13.2] Μετά από αυτό, την εποχή εκείνη, ο Δαμασσίας αναδείχθηκε άρχοντας και έμεινε στην εξουσία δύο χρόνια και δύο μήνες, μέχρις ότου τον καθαίρεσαν με τη βία. Έπειτα, επειδή ήταν πάντα σε εμφύλια διαμάχη, αποφάσισαν να εκλέξουν δέκα άρχοντες, πέντε από τους ευπατρίδες, τρεις από τους αγρότες και δύο από τους επαγγελματίες, οι οποίοι κυβέρνησαν το έτος αμέσως μετά τον Δαμασσία. Είναι ολοφάνερο ότι ο άρχοντας διέθετε τη μεγαλύτερη εξουσία απ' το γεγονός ότι γι' αυτό το αξίωμα είχαν πάντα διαμάχη. [13.3] Δεν έπαυαν οι παρατάξεις να υποβλέπουν η μία την άλλη, μερικοί εξαιτίας της κατάργησης των χρεών —γιατί είχαν φτωχύνει—, άλλοι γιατί δυσανασχετούσαν με το καθεστώς επειδή είχαν γίνει πολύ μεγάλες μεταβολές, και άλλοι από προσωπικά πάθη. [13.4] Υπήρχαν τρία κόμματα. Το ένα των παραλίων, που είχε αρχηγό τον Μεγακλή του Αλκμέωνα και ακολουθούσε μετριοπαθή πολιτική. Το άλλο των πεδινών, που επεδίωκε ολιγαρχικό καθεστώς με αρχηγό τον Λυκούργο. Το τρίτο των διακρίων με αρχηγό τον Πεισίστρατο, ο οποίος φαινόταν ο πιο αφοσιωμένος στη δημοκρατία. [13.5] Προσχωρούσαν στο κόμμα αυτό τόσο εκείνοι που είχαν γίνει φτωχοί εξαιτίας της κατάργησης των χρεών, όσο και εκείνοι που δεν ξεκαθάριζαν την καταγωγή τους από φόβο. Απόδειξη γι' αυτό είναι ότι μετά την κατάλυση της τυραννίας έγινε απογραφή του πληθυσμού, επειδή υπήρχαν πολλοί που δεν ήταν νόμιμοι πολίτες. Κάθε κόμμα πήρε την ονομασία του από την περιοχή όπου οι οπαδοί του καλλιεργούσαν τη γη.

Μτφρ. Α. Παναγόπουλος, (1999) *Αριστοτέλους Αθηναίων Πολιτεία*. Εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια. Αθήνα: Αίολος.

Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα: http://www.greek-language.gr/greekLang/ancient_greek/tools/corpora/anthology/content.html?t=19&m=2